

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2018 No. 101

**Rheoliadau Treth Gwarediadau
Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018**

RHAN 3

CREDYD ANSOLFEDD CWSMER

Hawlogaeth i gredyd

Amgylchiadau sy'n arwain at hawlogaeth i gredyd

14.—(1) Mae gan berson (“yr hawlydd”) hawlogaeth i gredyd ansolfedd cwsmer mewn cysylltiad â gwarediad trethadwy os bodlonir y gofynion a ganlyn.

Gofyniad 1

Bod y gwarediad wedi ei wneud ar safle tirlenwi awdurdodedig.

Gofyniad 2

Bod yr hawlydd—

- (a) wedi ei gofrestru yn weithredwr y safle ar adeg y gwarediad, a
- (b) wedi gwneud y gwarediad, neu wedi caniatáu i'r gwarediad gael ei wneud.

Gofyniad 3

Bod y gwarediad wedi ei wneud am gydnabyddiaeth ariannol ar ran person arall (“y cwsmer”)—

- (a) nad yw'r hawlydd yn gysylltiedig ag ef, a
- (b) nad oedd yr hawlydd yn gysylltiedig ag ef ar adeg y gwarediad.

Gofyniad 4

Bod yr hawlydd wedi dyroddi anfoneb dirlenwi i'r cwsmer mewn cysylltiad â'r gwarediad trethadwy—

- (a) o fewn y cyfnod o 14 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r diwrnod y gwnaed y gwarediad, neu
- (b) o fewn unrhyw gyfnod hwy a bennir mewn hysbysiad a ddyroddir i'r hawlydd o dan adran 41(6) o DTGT.

Gofyniad 5

Bod yr hawlydd—

- (a) wedi rhoi cyfrif am swm y dreth sydd i'w godi mewn cysylltiad â'r gwarediad ar ffurflen dreth, a
- (b) wedi talu swm y dreth sy'n daladwy o dan adran 42(1) neu (1A) o DTGT mewn cysylltiad â'r ffurflen dreth.

Gofyniad 6

Bod y cwsmer—

- (a) wedi mynd yn ansolfent o fewn y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r dyddiad y dyroddwyd yr anfoneb dirlenwi, a
- (b) wedi methu â thalu i'r hawlydd yr holl gydnabyddiaeth, neu ran ohoni, sy'n ddyledus mewn cysylltiad â'r gwarediad.

Gofyniad 7

Nad yw'r hawlydd wedi gallu adennill y gydnabyddiaeth nas talwyd, er gwaethaf cymryd camau rhesymol i wneud hynny.

Gofyniad 8

Bod yr hawlydd—

- (a) wedi gosod yn erbyn swm y gydnabyddiaeth nas talwyd unrhyw ddyled sy'n ddyledus gan yr hawlydd i'r cwsmer y caniateir ei gosod yn erbyn y swm hwnnw, a
- (b) wedi lleihau swm y gydnabyddiaeth nas talwyd gan werth unrhyw sicrhad gorfodadwy a ddelir gan yr hawlydd mewn perthynas â'r cwsmer,

ond bod swm o gydnabyddiaeth yn parhau i fod yn weddill mewn cysylltiad â'r gwarediad.

(2) Er gwaethaf paragraff (1), nid oes gan berson hawlogaeth i greddydd ansolfedd cwsmer mewn cysylltiad â gwarediad trethadwy—

- (a) os yw'r person wedi cael budd yn flaenorol o unrhyw swm o greddydd ansolfedd cwsmer mewn cysylltiad â'r gwarediad, neu
- (b) os yw anfoneb dirlenwi wedi ei dyroddi mewn cysylltiad â'r gwarediad ar ôl diwedd y diweddaraf o'r cyfnodau a grybwyllir yng ngofyniad 4.

(3) Yn y Rhan hon, mae cyfeiriadau at gydnabyddiaeth sy'n weddill, mewn perthynas â gwarediad trethadwy, yn gyfeiriadau at y swm o gydnabyddiaeth a grybwyllir ar ddiwedd gofyniad 8.

Darpariaeth atodol sy'n ymwneud â hawlogaeth i greddydd

15.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gwneud darpariaeth atodol at ddibenion rheoliad 14.

(2) Mae adrannau 1122 a 1123 o Ddeddf Treth Gorfforaeth 2010⁽¹⁾ (personau cysylltiedig) yn gymwys at ddiben penderfynu pa un a yw'r hawlydd yn gysylltiedig â'r cwsmer fel y crybwyllir yng ngofyniad 3 ai peidio, ac mae adran 1122 o'r Ddeddf honno yn cael effaith fel pe bai'r canlynol wedi ei fewnosod ar ôl is-adran (8)—

“(9) A person (“A”) is connected with any person who is an employee of A or by whom A is employed.

(10) For the purposes of this section, any director or other officer of a company is to be treated as employed by that company.”

(3) Pa fo'r cwsmer wedi gwneud taliad i'r hawlydd, mae rheoliad 16 yn gymwys at ddiben penderfynu pa un a yw'r taliad i'w drin, ac i ba raddau y mae'r taliad i'w drin, fel pe bai wedi ei ddyrannu i dalu'r gydnabyddiaeth sy'n ddyledus mewn cysylltiad â'r gwarediad (ac, o ganlyniad, pa un a yw'r cwsmer wedi methu â thalu'r gydnabyddiaeth gyfan am y gwarediad, neu ran ohoni, fel y crybwyllir yng ngofyniad 6).

(4) Mae rheoliad 17 yn gymwys at ddiben penderfynu pa un a yw'r cwsmer wedi mynd yn ansolfent fel y crybwyllir yng ngofyniad 6.

(5) Yng ngofyniad 8, ystyr “sicrhad” yw—

- (a) mewn perthynas â Chymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon, unrhyw forgais, arwystl, hawlrwym neu sicrhad arall;

---

(1) 2010 p.4.

- (b) mewn perthynas â'r Alban, unrhyw sicrhad (boed etifeddol neu symudol), unrhyw arwystl cyfnewidiol ac unrhyw hawl i hawlrwym neu ffafriaeth neu hawl dargadw (ac eithrio hawl i ddigollediad neu osod yn erbyn);
  - (c) mewn perthynas ag unrhyw wlad neu diriogaeth y tu allan i'r Deyrnas Unedig, unrhyw beth sy'n cael effaith sy'n cyfateb i unrhyw beth a grybwyllir yn is-baragraff (a) neu (b).
- (6) Mae rheoliad 21(3) yn gymwys at ddiben penderfynu pa un a yw'r hawlydd wedi cael budd yn flaenorol o swm o greddyd ansolfedd cwsmer mewn cysylltiad â'r gwarediad fel y crybwyllir yn rheoliad 14(2).

Cydnabyddiaeth am warediad trethadwy:dyrannu taliadau

16.—(1) Pan fo—

- (a) hawlydd yn derbyn taliad oddi wrth gwsmer y gwnaed gwarediad trethadwy ar ei ran, a
- (b) y cwsmer mewn dyled i'r hawlydd mewn cysylltiad â'r gydnabyddiaeth am y gwarediad, mae'r taliad fel arfer i'w drin fel pe bai'n cael ei ddyrannu i'r ddyled honno.

(2) Ond pa fo'r cwsmer hefyd mewn dyled i'r hawlydd mewn cysylltiad ag un neu ragor o faterion (pa un a yw neu a ydynt yn ymwneud â gwarediadau trethadwy ai peidio) ac eithrio'r gydnabyddiaeth am y gwarediad, mae'r taliad i'w drin yn lle hynny—

- (a) fel pe bai'n cael ei ddyrannu i'r ddyled a gododd gynharaf, a
- (b) os yw swm y taliad yn fwy na'r ddyled honno, fel pe bai'n cael ei ddyrannu wedi hynny i'r dyledion eraill yn nhrefn y dyddiadau yr oeddent yn codi.

(3) Pan fo effaith paragraff (2) yn ei gwneud yn ofynnol dyrannu taliad (neu ran o daliad) i ddwy ddyled neu ragor sy'n codi ar yr un diwrnod, mae swm y taliad sydd i'w drin fel pe bai'n cael ei ddyrannu i ddyled benodol sy'n codi ar y diwrnod hwnnw i'w gyfrifo yn unol â'r fformiwla a ganlyn—

$$\text{Dyraniad} = CT \times \frac{D}{CD}$$

pan fo—

- (a) “Dyraniad” yw swm y dyraniad;
- (b) CT yw cyfanswm y taliad sydd i'w ddyrannu o dan baragraff (2) i'r dyledion sy'n codi ar y diwrnod hwnnw;
- (c) D yw swm y ddyled benodol o dan sylw;
- (d) CD yw cyfanswm yr holl ddyledion—
  - (i) a oedd yn codi ar y diwrnod hwnnw, a
  - (ii) sy'n ddyledus gan y cwsmer i'r hawlydd.

(4) Pan fo anfoneb dirlenwi wedi ei dyroddi mewn cysylltiad â mwy nag un gwarediad trethadwy, mae pob dyled mewn cysylltiad â'r gydnabyddiaeth am bob gwarediad i'w thrin fel pe bai'n codi ar yr un diwrnod (sef y diwrnod ar ôl y diwrnod erbyn pryd y mae'n rhaid talu'r anfoneb); ac mae paragraffau (2) a (3) yn gymwys yn unol â hynny.

Ansolfedd cwsmer

17.—(1) Mae cwsmer yn mynd yn ansolfent at ddibenion rheoliad 14 os yw—

- (a) trefniant gwirfoddol ar ran cwmni yn cael effaith mewn perthynas â'r cwsmer o dan Ran 1 o Ddeddf Ansolfedd 1986(2);
  - (b) gorchymyn gweinyddu (o fewn ystyr Atodlen B1 i'r Ddeddf honno) yn cael ei wneud, neu os caiff derbynnydd neu reolwr, neu dderbynnydd gweinyddol, ei benodi mewn perthynas â'r cwsmer;
  - (c) achos o ddirwyn i ben yn wirfoddol gan y credydwyr (o fewn ystyr Rhan 4 o'r Ddeddf honno), neu achos o ddirwyn i ben gan y llys o dan Bennod 6 o Ran 4 o'r Ddeddf honno, yn cael ei gychwyn mewn perthynas â'r cwsmer;
  - (d) gorchymyn rhyddhau o ddyled yn cael ei wneud mewn perthynas â'r cwsmer o dan Ran 7A o'r Ddeddf honno;
  - (e) trefniant gwirfoddol unigol yn cael effaith mewn perthynas â'r cwsmer o dan Ran 8 o'r Ddeddf honno;
  - (f) gorchymyn methdalau (o fewn ystyr Rhan 9 o'r Ddeddf honno) yn cael ei wneud mewn perthynas â'r cwsmer;
  - (g) unrhyw ddigwyddiad cyfatebol yn digwydd sy'n cael effaith o dan gyfraith yr Alban neu Ogledd Iwerddon neu wlad neu diriogaeth y tu allan i'r Deyrnas Unedig, neu o ganlyniad iddi.
- (2) Yn y Rhan hon, mae cyfeiriadau at ddigwyddiad ansolfedd yn gyfeiriadau at ddigwyddiad a ddisgrifir ym mharagraff (1)(a) i (g).